

DRAUDZES VĒSTIS

The Melbourne Latvian Evangelical Lutheran Congregation of the Holy Cross – ABN 40 146 672 407 – Print Post Approved PP 339549/00039

Draudzes Vēstis Nr. 18

2018. g. aprīlis, maijs, jūnijs

MĪLĀS MĀSAS UN MĪĻIE BRĀĻI KRISTŪ!

Ne visas dienas vienādas. Šīs īpaši aicina paļauties Dieva Gara vadībai un no sirds lūgt Kristus patiesības gaismā izprast, kas ir Dieva prāts mūsu Baznīcai. 1948. gadā izdotā grāmatā *Gaisma tumsībā* šīs dienas paredzētā Bībeles pantā Apustulis Jānis rakstīja:

„No tā mēs noprotam, ka piederam patiesībai un varēsim savu sirdi Viņa priekšā klusināt, ka, ja mūsu sirds mūs pazudina, Dievs ir lielāks nekā mūsu sirds un zina visas lietas.“ (I Jņ 19,20)

Dievs zina visas lietas. Cik gan šī patiesība toreiz nestiprināja bēgļus un vēl šodien katru, kas meklē patiesi darīt tā kā nelaiķis arhibīskaps Teodors Grīnbergs grāmatas ievadā ieteica:

„Dziļa tumsa ietin mūs. Mēs neredzam, kur ejam. Mēs nezinām, kas Dievam nodomā ar mums, mūsu tautu, cilvēci... Šo Bībeles pantu katrai dienai uzdevums ir būt par Dieva dienas pavēlēm, kas ugunīgiem burtiem rakstīti modernajam cilvēkam viņa dzīves steigā un tumsā. Ja mēs katru rītu paturētu kaut vai vienu Dieva vārdu savā prātā un nepazaudētu to visā savā dienas gājumā, bet saskaņotu ar viņu savas domas, jūtas, vārdus un darbus, tad vismaz viens gaismas stars no mūžības atmirdzētu mums, tumsā staigājot, un mums būtu vieglāk un drošāk turēties pareizā ceļā un pareizi, saskaņā ar Dieva gribu dzīvot savu dzīvi.“

Mēs LELBāL lūdzam, lai notiek Dieva prāts, mēs šodien lūdzam, lai tas, ko esam darījuši, kā esam kalpojuši un ko vēl ceram darīt, patiesi būtu saskaņā ar Dieva gribu arī mūsu Baznīcai. Pievienoju jau Latvijā un mūsu LELBāL *Facebook* publicēto ziņojumu preseī. Rītdien paredzēts Saeimai lemt par LELB iesniegto dokumentu. Dievs, kas zina visas lietas, lai dod spēku mums Viņa priekšā sirdis klusināt, lai sadzirdētu Viņu un to balsis, kas no pagātnes apliecina, visos apstākļos un laikos paliek Dieva Vārds! Dzīvs un spēcīgs un spējīgs katrai dzīves stundai piešķirt gaismas staru.

Jūsu māsa Kristū,

+ Lauma Zušēvica

Arhibīskape

SVEICAM JUBILĀRI!

LŪCIJA ZAKĪTE 19. martā nosvinēja savu 107. dzimšanas dienu. Dzimusi 1911. gadā, Aucē.

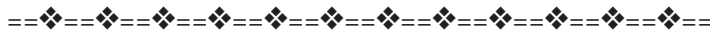
Priekšā Lūcija Zakīte. Stāv no kreisās: mazmeita Sandra, meita Inese un meita Astrīda.

MĀCĪTĀJS DĀVIS KAŅEPS

Šī gada janvāra sākumu **Dāvis Kaņeps**, – mācītājs no Hamiltonas, Kanādas pavadīja Annas Ziedares Vasaras vidusskolā ne tikai vadot ticības mācības stundas, bet arī pavadot šīs divas nedēļas kopā ar jauniešiem, iepazīstoties ar viņiem. Intervija 10. lpp.

No kreisās: Prāv. emer. Dāvis Kaņeps, Annas Ziedares Vasaras vidusskolas bijusī vadītāja Lilita Daenke, prāv. Jānis Priedkalns. FOTO Pēteris Strazds.

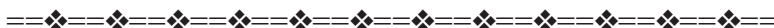
PĀRMAIŅAS DRAUDZES DZĪVĒ

Mūžībā aizgājuši

Rasma Brālītis	6.06.1924. – 19.01.2018.
Miķelis Putra	1.06.1919. – 10.02.2018.
Leonīds Riters	15.10.1929. – 19.03.2018.
Rolands Šķoba	1.01.1921. – 30.03.2018.

„Es Esmu ceļš, patiesība un dzīvība; neviens netiek pie Tēva kā vien caur Mani.“ (Jņ.14:6)

LELBĀL VIEDOKLIS PAR IZMAIŅĀM LELB LIKUMĀ

Latvijas Evaņģēliski Luteriskā Baznīca, izmantojot vairāku Saeimas deputātu atbalstu, ir lūgusi iekļaut Saeimas darba kārtībā jautājumu par izmaiņām LELB likumā. Šis likumprojekts ir izstrādāts bez konsultācijām ar citām luterāņu baznīcām Latvijā. Tā kā pašreiz Latvijas teritorijā un ārpus tās darbojas trīs luterāņu Baznīcas un to draudzes, kā tās Latvijas ev. lut. baznīcas pēcteces, kuras darbību pārtrauca Otrais Pasaules karš un sekojošā okupācija (Latvijas ev. lut. baznīca, kas darbojas Latvijā un Īrijā – LELB; Latvijas ev. lut. Baznīca ārpus Latvijas, kas darbojas pasaules mērogā, ieskaitot Latviju – LELBĀL; un Vācu ev. lut. Baznīca Latvijā), būtu piemēroti, ņemot vērā šo vēsturisko procesu, kā arī kristīgus savstarpējas cieņas principus, vienoties par baznīcu līdzvērtīgu sadarbību, netaisni neizceļot vienas absolūtu prioritāti.

Tādēļ LELBĀL uzskata, ka

1. Ar grozījumiem *Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas likumā* valsts bez tiesiska pamatojuma tiek iesaistīta LELB iekšēju jautājumu risināšanā. Šajā likumprojektā iztirzātie jautājumi saistās vairāk ar LELB Satversmi, nekā ar valsts likumdošanu.

Šī likuma pieņemšanas gadījumā valsts ar likumu noteiktu baznīcas iekšējās lietas.

2. Likuma preambulā tiek izteikti vēsturiski nepareizi apgalvojumi par LELB tiesisko pēctecību un vēsturisko nepārtrauktību.

Baznīcai ārēju apstākļu dēļ sadaloties vairākās daļās, Baznīca trimdā gan palika juridiskā un personu pēctecībā, bet zaudēja savu zemi, turpretī Baznīcai savā zemē nācās uzņemt pat juridiskā ziņā svešu varu noteicošo jūgu. Šajā situācijā nepieciešama savstarpēja izpratne un līdzjūtība, bet ne paštaisnība.

3. Šis likumprojekts nepamatoti ierobežo LELB draudžu pašnoteikšanās tiesības, izvēloties savu Baznīcas piederību.

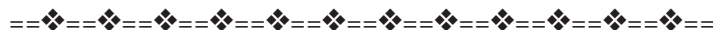
LELB rīcība nenoliedzami pārsteidz, jo Latvijas Valsts Satversmes 99. punkts apliecina, ka Baznīca ir atdalīta no valsts.

Lauma Zuševica

LELBĀL Arhibīskape

Kārlis Žols

LELBĀL Latvijas iecirkņa prāvests

ALELDA PRĀVESTA VIEDOKLIS

Saskaņā ar arhibīskapi **Laumu**, COBALT firmas advokāti mēģina Satversmes tiesā pāņākt LELBĀL oficiālu statusu Latvijā kā atsevišķai luteriskai Baznīcai.

Pastāv, turpretim, atšķirīgs uzskats, ko atbalstu, ka Satversmes tiesai drīzāk vajadzētu atzīt, ka LELBĀL ir pirms 2. Pasaules kara – LELB turpinājums ārzemēs trimdā, saglabājot pirmskara LELB tiesības un pēctecību. Tuvojoties Padomju okupācijai, pirmskara LELB Arhibīskaps T. Grīnbergs ar sava amata zizli un krustu un vairums Baznīcas Virsvaldes locekļu devās trimdā, turpinot Baznīcas darbu dažādas pasaules zemēs.

Latvijā okupācijas režīms nelikumīgi slēdza pirmskara LELB 1946. g.27. februārī un jau 1946. g. 8. martā izveidoja jaunu *LPSR Ev.-lut. Baznīcu*. Latvijai, atjaunojot faktisko neatkarību 1991. gadā (*de iure* neatkarība nebija jāatjauno, jo tā pastāvēja visus okupācijas gadus), Latvijas Ev.-lut. Baznīca atmeta PSR burtus savā nosaukumā un arī sevi pasludināja kā pirmskara LELB turpinājumu, ar pēctecības tiesībām. Tāpat kā LELBĀL.

Tad nu abām šīm Latvijas pirmskara Luteriskās baznīcas daļām būtu jāsanāk kopā un saskanīgi jādarbojas nākotnē. Bet vai tā notiek? Pie latviešiem – ne vienmēr, vai reti kad!

Jānis Priedkalns,

ALELDA prāvests

ĢANA RAKSTS

„MIERS JUMS!“

Jēzū Kristū mīļotie!

Baznīcas Gadagrāmatas – 2018. gada aprīļa mēneša lozungs: *Jēzus viņiem atkal sacīja: „Miers jums! Kā Tēvs mani ir sūtījis, tā arī Es jūs sūtu!“* (Jņ 20:21 jaunais tulkojums).

Jau aizvadītas pirmās simts dienas Latvijas Valsts simtgadē!

Mēs katrs un visi kopā varam būt Dievam pateicīgi, ka Viņš mums savā žēlastībā dod vēl šo laiku, kas ir Dieva dāvana. Dievs dāvina mums šo laiku, lai mēs varētu būt par svētību cits citam, lūgt un aizlūgt ne vien par sevi un tuviniekiem, bet par citu vajadzībām un par mūsu tautu un zemi. Lai nekad mēs to nenovērtējam par zemu!

No šī gada 1. janvāra līdz 10. aprīlim notika simts lūgšanu dienas par godu Baltijas valstu simtgadei. Par lūgšanu dienu lozungu izvēlēti vārdi no 57. psalma 12. panta: „*Pacelies, ak, Dievs, pāri pār debesīm un izplet Savu godību pār visu pasauli!*“

Tas ir svarīgs apliecinājums un reizē atgādinājums, ka mēs no visas sirds pateicamies Dievam par mūsu Baltijas valstu izcīnīto neatkarību, mieru un brīvību. Tomēr pāri visam kā kristieši mēs pateicamies Dievam par Kristus izcīnīto uzvaru un brīvību mūsu dēļ, kas tik dārgi tika samaksāta pie Krusta staba Golgātā!

Nesen mēs svinējām Lieldienas un pirmo svētdienu pēc Kristus augšāmcelšanās piemiņas dienas, ko mēs saucam arī par Balto svētdienu. Baltai svētdienai ir dots latīņu nosaukums: *Quasimodogeniti*, kas nozīmē – *Kā jaundzimuši*.

Augšāmceltais Kristus nāk pie saviem mācekļiem un nostājas viņu vidū sacīdams vārdus: *MIERS JUMS!* Tas ir tāds miers, kas pārspēj visu cilvēku saprašānu un iespējas, tas ir radošs un auglīgs miers, kas cilvēkam atkal no jauna dod spēku un patiesu prieku!

Kristus pirmie vārdi (viens teikums) mācekļiem pēc augšāmcelšanās: *MIERS JUMS!* Tikai daži Kristus vārdi, kas spēj ieliksmot un pacelt mācekļus no bezcerības un nāves bailēm, pacelt ticības spārnos. Atcerēsimies, ka pat vienam vienīgam Dieva Vārdam ir milzīgs spēks! Mums tikai jānotic un jāgrib šo vārdu saņemt atkal no jauna, kā pirmo reizi. Labi, ka Dievs mums to atkal un atkal no jauna atgādina.

Dzīvais Kungs Kristus atkal saka: *MIERS JUMS!* Mums visiem un katram atkal no jauna ir vajadzīgs miers, kas nāk no Kristus, miers, ar ko mēs varam būt cits citam par iedrošinājumu, palīgu un svētību!

Kristus saviem sekotājiem apsola un dod tādu mieru, ko pasaule nevar saprast un piedzīvot: „*Es jums atstāju mieru, savu mieru es jums dodu. Es dodu ne tā, kā pasaule dod. Jūsu sirdis lai neiztrūkstas un neizbīstas.*“ (Jņ. 14:27)

Mums viss ir dots, lai mēs katrs un kopīgi ticībā un Dieva mīlestības spēkā varētu piepildīt Kristus teikto: *Kā Tēvs mani ir sūtījis, tā arī Es jūs sūtu!* Dievs mums ir devis Svēto Garu, lai mēs Dieva mieru un mīlestību nepaturētu tikai pie sevis, bet dotu tālāk. Mums ir tik daudz iespēju to darīt un neatlikt uz citu laiku. Katra diena ir iespēja sēt mieru vai sēt nemieru, vai būt par postu, vai par svētību citiem un pašiem sev.

Maija mēnesī mēs svinēsim Mātes – Ģimenes dienu, Svētā Gara svētkus – Vasarsvētkus un Trīsvienības dienas svētkus, ar ko noslēgsies Baznīcas gada svētku posms. Šie lielie un gaišie svētki ir atgādinājums, ka mums viss ir Dieva dots, lai mēs varētu un gribētu būt cits citam par svētību. Kādreiz nevajag daudz, lai būtu svētki, kas mūs tuvina cits citam un māca pateicību un sirds dāsnumu.

4. maijā mēs daudz svinēsim *Baltā galdauta dienu*. Tā ir jauna tradīcija un lieliska iespēja būt kopā, domājot par mūsu Latviju un mūsu tautiešiem visā pasaulē. Diena, kad visās pasaules malās latvi un viņu radi un draugi sanāks kopā pie viena lielāka vai mazāka galda, lai svinētu, atcerētos, pateiktos, dalītos, dziedātu un sniegtu cits citam patiesu prieku, mieru un sadraudzību! Un nav jau tas tik svarīgi, cik bagātīgi būs klāti galdi, bet gan, cik bagāta ir mūsu sirds un dvēsele, kas mēs no Dieva mieru saņēmuši, to dodam tālāk!

„*Jūsu sirdīs, lai valda Kristus miers. Tam jūs esat aicināti, lai jūs kļūtu kā viena miesa; un esiet pateicīgi!*“ (Kol.3:15)

MIERS JUMS!

Sirsnībā mācītājs Dainis

20/61 Fraser Cres, Wantirna South. VIC 3125

e-pasts: dainis.marko@gmail.com

Tālr. 9800 5164; mob. 0490 837 067

NO DRAUDZES PRIEKŠNIEKA RAKSTĀMGALDA

Draudzes administratīvās vadlīnijas / Guidelines

Vadlīnijas ir draudzes un valdes iekšējās darbības noteikumi; tās var atcelt vai mainīt tikai ar pilnsapulces piekrišanu. Pilnīgāka informācija Draudzes mājas lapā: www.melburnaslatviesudraudze.org.au zem virsraksta ZIŅAS.

Vēl izpalikušas nodevas

Atgādinājums draudzei. Draudzes kasieris vēlreiz atgādina, ka draudzes tekošie maksājumi tiek kārtoti no trijiem avotiem: nodevām, ziedojumiem un kolektēm. Ja kasē nav pietiekami, tad jāņem no rezervēm. Pašreizējais draudzes pilntiesīgo locekļu skaits ir 363 un nodevas vēl nav samaksājuši 218 draudzes locekļi. No šiem 218 locekļiem, 33 ir parādā jau 2 un daži pat 3 gadus. Lūdzu, pārbaudiet savas ģimenes lokā, vai esat samaksājuši gadskārtējās nodevas. Draudzes loceklis, kas samaksājis savu nodevu par šo gadu un par iepriekšējiem diviem gadiem, skaitās **pilntiesīgs draudzes loceklis**. Tas nozīmē, ka mācītāja pakalpojumi, baznīcas un telpu lietošana, ieskaitot virtuvi ģimenes godos kā kristībās, iesvētībās, laulībās vai ģimenes locekļa izvadīšanas gadījumā, ir pieejamas bez maksas. Arī atdusas vieta Sv. Krusta baznīcas kapsētā Foknerā *Fawkner Cemetery* ir ar lielu atlaidi.

Kasieris brīdina draudzi! Var gadīties, ka līdz pilnsapulcei draudzes skaits var samazināties uz 330 pilntiesīgiem locekļiem. Tas nozīmē, ka valdei būs nopietni jādomā par draudzes īpašumu pārdošanu.

Baznīcas uzturēšana

Lai regulāri uzkoptu baznīcas iekšpusi un ārpusi, valde pieņēma lēmumu, ka turpmāk pret samaksu sārūnās darbinieku(s), kas regulāri tīrīs baznīcas telpas, abus pagalmus, auto novietni, nopļaus abus mauriņus un apcirps krūmus. Griezamiem pie draudzes locekļiem ar lūgumu: nāciet valdei palīgā ar baznīcas iekšpuses un ārpusi uzturēšanu, bet šoreiz uzturēšanas darbs pret samaksu. Par uzturēšanas darba uzdevumiem lūdzu sazināties ar draudzes vecāko Mārtiņu Biršu. Ja nebūs neviena draudzes locekļa, kas piesakās, tad runāsim ar profesionāliem darbiniekiem. Valde ir arī pārrunājusi ar baznīcas zāles lietotājiem, lai daļēji segtu baznīcas iekšpuses un ārpusi uzturēšanas izdevumus.

Baznīcas remonta darbi

Ziņoju, ka sekojošie baznīcas remonta darbi ir padarīti un samaksāts \$28 000: Baznīcas krusts, lielais altāra logs, sānu logi un baznīcas priekšdurvis ir salabotas. Vēl palicis izbūvēt kāpnes ugunsgrēka gadījumā no auto novietnes uz Warwick Avenue, un tās var izmaksāt, apmēram, \$3 000.

Paldies draudzei par ziedojumiem kas 2017. gadā lielākoties specifiski veltīti baznīcas un kapsētas uzturēšanai. Šogad budžetā paredzēts ieņemt \$16 000; līdz šim draudze saziedojusi jau \$4 200, kas ir labs sākums. Valde pateicās visiem ziedotājiem un cer, ka šī gada budžetā uzrādīto ziedojumu summu sasniegs.

Draudzes Sprīdīšu stipendija

Valde nolēma atbalstīt šogad atkal mācību iestādes, kas uzņēmās pildīt BĒRNU UN JAUNIEŠU LATVISKO AUDZINĀŠANU. Valde iesaka draudzes locekļiem pievienoties stipendijai ar ziedojumiem. Tā kopīgi atbalstīsim bērnu un jauniešu latvisko audzināšanu.

Kārlis Kasparsons,

Draudzes priekšnieks

2018. gada martā.

8 Melaleuca Ave., Templestowe Lower, VIC 3107

e-pasts: kkaspars@bigpond.net.au

Tālr. 9850 1248; mob. 0411 119 848

ZIEDOJUMI, PALĪDZOT MŪSU BAZNĪCAI

Draudzes Valdes vārdā izsaku lielu paldies ziedotājiem par katru ziedojumu –
no mazās zīles varens ozols izaug!

Aizgājušo testamentu novēlējumi

Vija Stauga \$ 3000 † 4.10.2017.

Izsaku īpašu paldies par sekojošo ziedojumu

Ēriks Vēliņš – \$500

Brigita Muške – \$500.

Ziedojumi pāri par \$100:

Alfreds Hochbergs, Natālija Neiburga.

Ziedojumi līdz \$100:

Kārlis Ābele, Nora Žubecka, Anna Suprups, A. un V. Saltups.

Ziedojumi līdz \$50:

M. Brieska, V. Beluns, M. Kūlnieks, A. Merits, O. un S. Kapteinis, V. Gevers, O. Bernsons,
E. Stendze, L. Bergmansons, S. un Z. Rožkalns, R. Avotiņš, I. Upīte, I. Kurlis, V. Bendrups,
A.van Oosterom, I. un U. Šterns

DRAUDZES NODEVAS – 2017./2018.g. (no 1. jūlija līdz 30. jūnijam)

* **pieaugušajiem locekļiem** – \$ 175

bet

* **studentiem** starp **16 un 21 gadiem** – \$ 125

Nodevu var samaksāt:

Kasierim – nosūtīt čeku pa pastu, rakstot to uz **Melb.Lat.Ev.Lut.Cong** vārda;

Ciemā – Veltai Strožai;

Baznīcā – Mārtiņam Biršam;

Elektroniski – pārsūtot naudu uz mūsu *Dnister* kontu:

BSB: **704-235**

Account no.: **00017508** (un ja maksājat no **Jūsu Dnister** konta, tad vēl jāpieraksta klāt burti „MEL“)

Reference: Jūsu **Vārds un Uzvārds. (ĻOTI SVARĪGI!)**

Kvīts par samaksāto nodevu tiks nosūtīta pēc pieprasījuma. Lūdzu, pievienojiet sev adresētu aploksni ar pastmarku. Atgādinām tiem locekļiem: ja nodevas **2 gadus** pēc kārtas nav samaksātas, viņi ir automātiski **izslēgti** no Draudzes!

Andris Atvars

Draudzes kasieris, Draudzes priekšnieka vietnieks

4 Spencer Drive, Carrum Downs, VIC 3201

e-pasts: andrisat@bigpond.com

tāl. 9782 9063; mob. 0404 055 476

DIEVKALPOJUMU DEŽŪRAS

Tikai pāris reizes gadā

Dievkalpojumiem trūkst dežurantu. Lūdzam nākt palīgā!

- Pušķot altāri – sazināties ar Ģintu Pindard; tālr. 9807 1904
- Baznīcas zālē klāt kafijas galdu – sazināties ar Ģintu Pindard; tālr. 9807 1904
- Būt par apsveicēju un izdalīt dziesmu grāmatas vai dziesmu lapiņas – sazināties ar Dagmāru Stils; tālr. 9807 5924
- Uzraudzīt skaņu sistēmu – sazināties ar Jāni Kārkliņu – 9802 1738

Datums	Draudzes vecākie kalpo	Apsveicēji	Pie skaņu pastiprinātāja	Altāri pušķo	Virtuvē
--------	------------------------	------------	--------------------------	--------------	---------

Aprīlis

1.	M. Biršs		J. Kārkliņš		
1.	Latviešu ciemā				
8.	M. Biršs	J. & M. Ozoli	J. Ozols	M. Ozols	
15.	Latviešu ciemā				
22.	M. Biršs	I. & E. Āriši	E. Ārītis	I. Ārīte	I. Ārīte
29.	Latviešu ciemā				

Maijs

6.	Latviešu ciemā				
13.	M. Biršs	J. & M. Ozoli	J. Ozols	M. Ozols	
20.	Latviešu ciemā				
27.	M. Biršs		T. Pindard	G. Pindard	G. Pindard

Jūnijs

3.	Latviešu ciemā				
10.	M. Biršs		T. Pindard	G. Pindard	G. Pindard
17.	Latviešu ciemā				
24.	M. Biršs	I. & E. Āriši	E. Ārītis	I. Ārīte	I. Ārīte

Jūlijs

1.	Latviešu ciemā				
8.	M. Biršs	J. & M. Ozoli	J. Ozols	M. Ozols	
15.	Latviešu ciemā				
22.	M. Biršs		T. Pindard	G. Pindard	G. Pindard
29.	M. Biršs		J. Kārkliņš		

==❖==❖==❖==❖==❖==❖==❖==❖==❖==❖==❖==❖==

Svētdien, 26. augustā, pēc dievkalpojuma

notiks

Draudzes pilnsapulce

BAZNĪCAS KALENDĀRS

2018. gada otrajam ceturksnim

APRĪLĪ

1. aprīlī plkst. 6.30	LIELDIENAS RĪTA dievkalpojums	Sv. Krusta baznīcā
1. aprīlī plkst. 11.00	LIELDIENAS dievkalpojums	Latviešu ciemā
8. aprīlī plkst. 11.00	Dievkalpojums	Sv. Krusta baznīcā
15. aprīlī plkst. 11.00	Dievkalpojums	Latviešu ciemā
22. aprīlī plkst. 11.00	Dievkalpojums	Sv. Krusta baznīcā
29. aprīlī plkst. 11.00	Dievkalpojums	Latviešu ciemā

MAIJĀ

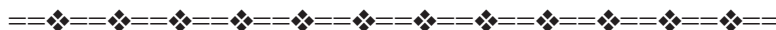
6. maijā plkst. 11.00	Ģimenes dienas dievkalpojums.	Latviešu ciemā
13. maijā plkst. 11.00	Mātes – Ģimenes dienas dievkalpojums.	Sv. Krusta baznīcā
20. maijā plkst. 11.00	Vasarsvētku – Svētā Gara dievkalpojums.	Latviešu ciemā
27. maijā plkst. 11.00	Trīsvienības dienas dievkalpojums.	Sv. Krusta baznīcā

JŪNIJĀ

3. jūnijā plkst. 11.00	Dievkalpojums.	Latviešu ciemā
10. jūnijā plkst. 11.00	Aizvesto piemiņas dienas dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma baznīcas zālē tiks rādīta režisores Dzintras Gekas dokumentālā videofilma <i>Piemini Sibīriju.</i>	Sv. Krusta baznīcā
17. jūnijā plkst. 11.00	Dievkalpojums.	Latviešu ciemā
24. jūnijā plkst. 11.00	Dievkalpojums.	Sv. Krusta baznīcā

JŪLIJĀ

1. jūlijā plkst. 11.00	Dievkalpojums.	Latviešu ciemā
8. jūlijā plkst. 11.00	Dievkalpojums.	Sv. Krusta baznīcā
15. jūlijā plkst. 11.00	Dievkalpojums.	Latviešu ciemā
22. jūlijā plkst. 11.00	Dievkalpojums.	Sv. Krusta baznīcā
29. jūlijā plkst. 11.00	Dievkalpojums.	Sv. Krusta baznīcā

Svētdien, 10. jūnijā,

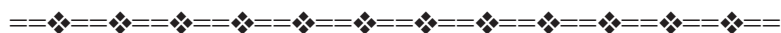
Aizvesto piemiņas dienas dievkalpojums

Pēc dievkalpojuma baznīcas zālē tiks rādīta režisores
Dzintras Gekas dokumentālā videofilma *Piemini Sibīriju.*

BAZNĪCAS KALENDĀRS ĢIMENEI UN SABIEDRĪBAI

2018. gadam

6. maijā	ĢIMENES DIENAS dievkalpojums 11.00	Latviešu ciemā
13. maijā	MĀTES DIENAS dievkalpojums 11.00	Sv. Krusta baznīcā
10. jūnijā	AIZVESTO PIEMIŅAS DIENAS dievkalpojums 11.00 Pēc dievkalpojuma baznīcas zālē tiks rādīta režisores Dzintras Gekas dokumentālā videofilma <i>Piemini Sibīriju</i> .	Sv. Krusta baznīcā
26. augustā	Draudzes dievkalpojums 11.00 DRAUDZES PILNSAPULCE pēc dievkalpojuma 12.00	Sv. Krusta baznīcā
2. septembrī	Draudzes dievkalpojums 11.00 Pēc dievkalpojums APVIENOTIE PAVASARA SVĒTKI CIEMĀ 12.00	Latviešu ciemā
28. oktobrī	MIRUŠO PIEMIŅAS diena, dievkalpojums 11.00 Nota Bene: pirms diev. PIETEIKT pie māc. ģimenes aizgājējus un PIETEIKT ģimenes aizgājējus kas nav guldīti draudzes kapos Foknerā	Sv. Krusta baznīcā
3. novembrī	KAPSĒTU TALKAS 11.00	Foknera kapsētā
11. novembrī	11. nov. LĀČPLĒŠA dienas dievkalpojums. 11.00 KARAVĪRU PIEMIŅAS akts sekos baznīcas zālē.	Sv. Krusta baznīcā
18. novembrī	LATVIJAS VALSTS proklamēšanas dienas dievkalpojums 11.00	Sv. Krusta baznīcā
25. novembrī	KAPU SVĒTKI ar svētbrīdi 3 kapsētās.	Foknera kapos
9. decembrī	Draudzes ZIEMSVĒTKU KORĀĻU DZIEDĀŠANA 11.00	Sv. Krusta baznīcā
24. decembrī	Ziemsvētku VAKARA dievkalpojums 14.00	Sv. Mateja baznīcā
24. decembrī	Ziemsvētku VAKARA dievkalpojums 18.00	Sv. Krusta baznīcā
25. decembrī	Ziemsvētku DIENAS dievkalpojums 11.00	Latvieši ciemā
31. decembrī	VECGADA VAKARA dievkalpojums 18.00	Latviešu ciemā

INFORMĀCIJA

Mācītāja pieņemšanas – kancelejas stundas Sv. Krusta baznīcā:

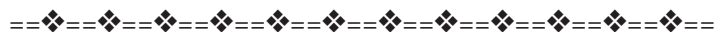
Otrdienās no plkst. 14.00–17.00., kā arī citā laikā, iepriekš vienojoties ar mācītāju.

Mācītājam brīvās dienas turpmāk būs pirmdiena un piektdiena.

Lūdzu ņemt vērā, ka turpmāk, pirmdienās un piektdienās par neatliekamiem jautājumiem sazināties ar draudzes priekšnieku vai ar vicepriekšnieku.

Katra mēneša ceturtajā svētdienā baznīcas zālē pēc kafijas galda plkst. 13.00 Bībeles studijas.

2018. gada tēma: „JĒZUS KALNA RUNA“.

MĀCĪTĀJS DĀVIS KAŅEPS: KANĀDA – AUSTRĀLIJA

Intervija 2018. gada janvārī

Šī gada janvāra sākumu Dāvis Kaņeps, – mācītājs no Hamiltonas, Kanādas pavadīja Annas Ziedares Vasaras vidusskolā ne tikai vadot ticības mācības stundas, bet arī pavadot šīs divas nedēļas kopā ar jauniešiem, iepazīstoties ar viņiem.

Ilze Nāgela: *Jūs esat mācītājs Kristus ev. lut. latviešu Hamiltonas draudzē? Cik ilgi jau?*

Dāvis Kaņeps: Ar š.g. 1. aprīli, būs pagājuši 5 gadi.

IN: *Pastāstiet, lūdzu, par savu draudzi? Cik tā liela?*

DK: Hamiltona atrodas stundas brauciena attālumā no Toronto. Tas ir Kanādas galvenais tēraudrūpniecības centrs. Pēckara gados vairums latviešu, kuri iebrauca Hamiltonā, strādāja vai nu *Stelco*, vai *Dofasco* rūpnīcās. Sievas strādāja lielākoties par žēlsirdīgām māsām pilsētas lielākajās slimnīcās. Bija laiks, kad jaunieši atstāja Hamiltonu, kā saka – *uz zaļākām ganībām* – Toronto, Otavu vai Kanādas rietumos. Tagad lietas sāk mainīties, un no Toronto jaunāki latvieši pārceļas uz Hamiltonu, kur mājas ir krietni lētākas. Draudzē ir, apmēram, 220 kristīti locekļi. *Ziedu laikos* draudzē bija ap 900. Arī jāpiemin, ka Hamiltonā ļoti maz pēdējos gados ir iebraukuši latvieši.

IN: *Vai jums ir savs draudzes koris? Vai Jūs pats arī tajā kādreiz dziedat?*

DK: Mums ir draudzes koris, kurā arī dziedu. Tam ir kādas 20 balsis, kad visi saņem un piedalās. Kad ierados, dibinājām vīriešu ansambli. Tajā dzied 8 vīri, un jāsap, ka tas atdzīvināja vispārējo dziedāšanas dzīvi draudzē. Mazliet pirms šiem Ziemassvētkiem draudzei kāds savā testamentā novēlēja flīģeli, kas ir maz lietots, skan izcili un veicinās to, ka biežāk varēsim rīkot koncertus dievnamā!

IN: *Vai Jūsu draudzei ir māsu draudze Latvijā? Kā izpaužas sadarbība ar to?*

DK: Draudzei ir sešas māsu draudzes, ar kurām beidzamā laikā ir sarukušas attiecības, bet tās vēl nav pavisam pārrautas. Kad aizbraucu uz Latviju, un ja vien pietiek laiks, tad sazināšos ar kādu no draudzes mācītājiem uz satikšanos.

IN: *Vai Hamiltonā ir daudzi jauni iebraucēji no Latvijas? Vai tie parādās latviešu sabiedrībā un baznīcā?*

DK: Ir jau maz, kā minēju iepriekš. Toties tie daži, kuri ir, aktīvi piedalās vietējā latviešu sabiedrībā (it sevišķi latviešu skolā), arī draudzē.

IN: *Kādu Jūs redzat latviešu ev. lut. baznīcas ārpus Latvijas nākotni?*

DK: Ja tās locekļi un vadība raugās uz vietējiem apstākļiem ar jūtīgu aci un ausi, tad Baznīca spēj turpināt attīstīties un augt. Tur, kur draudzes var mainīties un savu misiju mobilizēt – radoši, – tad nākotne būs interesanta un saistoša. Ja draudze pretojas maiņām un aizspriedumaini atstumj cilvēkus, tās arī pārstās būt. Bieži redzēts notiekam, ka ienāk dievnamā kāds svešs cilvēks, un divi draudzes locekļi saskatās un čukst: *Kurš tas ir? Ko viņa te meklē?* un tamlīdzīgi, bet nepieiet klāt ar sevi iepazīstināt. No kā cilvēkiem būtu jābaidās, es nesaprotu...

Skaitliski retā draudze aug, lai gan dažviet draudzes piedzīvo jaunu pavasari. Patlaban Vācijā runā, ka biežāk ir kristības nekā bērēs! Tas pats ar Īriju, Lielbritāniju, Zviedriju un citviet, kur agrāk nav bijušas lielas latviešu kopienas.

Bet ar reģistrēšanos vai iestāšanos draudzē īsti nesekmējas. Cilvēki baidās, ka no viņiem sagaida kaut kādu atbildību – uz mūžu! Baidās no idejas, ka tevi varētu ievēlēt kādā amatā – uz mūžu, jo neviens cits negrib kandidēt. Tam laikam sakars ar pienākumu apziņu. Cilvēks apzinās, ka ja kaut kam nododas, tad to jāizpilda rūpīgi un nopietni! Un tā jau ir sporta klubi, kāršu klubi, šaha klubi, mūzikas klubi, dažādi latviešu klubi vai biedrības un kopas, skautu un gaidu pulciņi, patiešām, *ad infinitum!*

Un tomēr, kā arī Jāņa evaņģēlija prologā rakstīts: „...bet tiem, kas viņu uzņēma“... tāpat tie, kam Baznīca nav tik daudz laika tēriņš, bet integrēts dzīvesveids, tie turpinās vadīt un ar Dieva palīdzību – pilnveidot to mūsu laikmetam un apstākļiem.

IN: *Cik strauji, Jūsprāt, latvieši pāries uz mītņnes zemes valodu?*

DK: *De facto* liela daļa no liturģiskajiem rituāliem jau tagad skan angļiski vai citās mītņnes zemju valodās. Bērēs, kristībās un laulībās pamatā skan angļu valoda. Dievkalpojums pamatu valoda paliek latviešu. Bet vajadzības pēc arī angļu (Hamiltonā un noteikti citviet). TACŪ... jautājums ir, ko nozīmē *pāriešana*? Ja iet runa par publisko momentu – dievkalpojumu, tad nezina kad vai vispār tas pāries pavisam uz citu valodu.

Svarīgi atšķirt sabiedrisko valodu no valodas, ko lieto, pildot citus amata pienākumus. Piemēram, *de facto* daudzas privātas sarunas, kas saistītas ar garīgām tēmām, norit mītņnes zemes valodā. Dažviet komiteju sēdes norit mītņnes zemju valodā. Iemesli tam ir dažādi, bet galvenie iemesli ir: integrācija, asimilācija un jaunāko paaudžu vājas spējas izteikties.

IN: *Vai baznīcai ārpus Latvijas ir arī uzdevums saglabāt latviešu valodu?*

DK: Nezinu, vai jebkad tas būtu bijis Baznīcas uzdevums. Tās locekļi savukārt ir bijuši iesaistīti bērnu izglītībā un no kancelēm ir sludināts, lai ģimenēs bērnu audzināšana notiktu kristīgā garā, un noteikti uzsver, ka latviešu valodas vienīgais tranšējums ir ģimenes sēta un loks. Latviešu skolas, – vai tās ir neatkarīgas, biedrību vai draudzes uzraudzībā nespēj iemācīt bērnam runāt latviski. Atbildību mācīt latviešu valodu uzņemas ģimenes loks.

IN: *Kāda proporcija dievkalpojumu Amerikas latviešu baznīcās notiek angļu valodā?*

DK: Nemāku pateikt. Manuprāt, katras draudzes pieeja ir atšķirīga un atspoguļo vietējos apstākļus.

IN: *Kāpēc Jūs kļūvat par mācītāju?*

DK: Noteikti jāsāk ar atzinumu, ka draudze man daudz ko nozīmēja bērnības gados. Atzišos, ka bieži draudzes sarikojumi varēja likties garlaicīgi vai ka sprediķu tēmas pārāk cēlas, bet tā bija vide, kura aicināja un izaicināja. Vēlāk – pasaudžu un studiju gados, pateicoties vienam latviešu mācītāja mudinājumiem, sāku nopietnāk domāt, kāpēc gan ne? Kāpēc gan nevarētu iedziļināties dievišķās mistēriju lietās, tikt skaidrībā ar savu vietu šajā dzīvē un izprast taisnības un varas mijiedarbību. Es arī jutu aicinājumu kalpot draudzē kā izlaušanās no iedzīmtās kautrības. Un tajā, ko man šis mācītājs vairāku gadu gājumā teica, lika domāt – ja ne es, kurš tad cits? Lai gan man vadīšanas māksla bija *ķīniešu ābece*, es jutu sevī potences kaut kā uzņemties tādu lomu, kas rāda citiem, ka būt par vadītāju nenozīmē dominēt, bet raudzīties Jēzū, kā ideālam piemēram, kam sekot. Es joprojām ticu Draudzei, kā galvenai videi, kurā Kristus sevi atklāj un kurā var vispatiesāk ieraudzīt cilvēkus, atsaucoties aicinājumam celt un reizēm noārdīt un celt atkal. Un tur, kur spēju, es arī varu palīdzēt šajā procesā.

IN: *Kādās ir Jūsu bērnības, jaunības atmiņas, iespaidi par baznīcu, Dieva klātbūtni ikdienā?*

DK: Bērnībā man vienmēr bija jāskatās uz augšu, lai saskatītos ar pieaugušiem, citādi es redzēju vienīgi kājas. Daudz skrējām pa lejas zāli Jonkeru baznīcas telpās, un man sevišķi patika slēpties skatuves aizkulisēs, katla telpā, kad spēlējām paslēpes ar draugiem. Bieži pieaugušie mūs lika mierā. Bet dažreiz rāja. Dievs bija klāt Aleksandra kūkā, putrainu desā, ko dāmas pārdeva Miķeļu tirgū. Bet, būdams introverts, Dievu arī izjutu dabā un vientulībā.

IN: *Kura bija Jūsu pirmā draudze, kurā kalpojāt?*

DK: Filadelfijas Sv. Jāņa draudze.

IN: *Kāda ir Jūsu ģimenē mājas valoda?*

DK: Latviešu.

IN: *Cik valodas Jūs pārvaldāt?*

DK: Divas tekoši un vācu valodu – šā tā.

IN: *Vai Jums ir kādi hobiji, vaļasprieki?*

DK: Riteņbraukšana, slēpošana, mežu pastaigas un makšķerēšana. Esmu dabas bērns.

IN: *Vai Jūs spēlējat kādu mūzikas instrumentu? Patīk dziedāt?*

DK: Spēlēju oboju. Mazliet basģitāru. Mācos spēlēt sešstīgu ģitāru. Man patīk dziedāt.

IN: *Vai Jums patīk ceļot? Kādās valstīs esat bijis?*

DK: Patīk! Esmu bijis gandrīz visos ASV štatos. Divas reizes Austrālijā, Izraēlā, Francijā, Vācijā, Venecuēlā, Krievijā, Somijā, Lielbritānijā, Namībijā, Dānijā. Kanādā esmu bijis Kvebekā, Albertā un Britu Kolumbijā.

IN: *Cik bieži apmeklējat Latviju?*

DK: Caurmērā iznāk apmēram reizi pa 18 mēnešiem.

IN: *Kādi Jums ir iespaidi par šo zemi, esot Austrālijā?*

DK: Šī ir otrā reize. Pirmoreiz piedalījies VLJK 1997. gada janvārī. Tas arī notika pie Adelaides – Rozvertijā (Roseworthy). Tātad mani iespaidi galvenokārt ir par Adelaides apkaimi. Pilsēta pa šiem 20 gadiem noteikti augusi. Ģeogrāfiski šī apkārtnē atgādina Dienvidkaliforniju. Klimats gandrīz identisks. Cilvēki radoši un izdarīgi! Ļoti talantīgi! Draudzīgi! Bet dzīves dārdzība šeit lielāka nekā Ziemeļamerikā. Tase kafijas – caurmērā \$4? Ogas un dārzeni dārgi.

IN: *Bijāt un strādājāt šovasar Austrālijas AZ Vasaras vidusskolā „Dzintaros“. Kā, Jūsuprāt, salīdzinās latviešu bērni un jaunieši Austrālijā ar Amerikas latviešu bērniem un jauniešiem?*

DK: Notiekot globalizācijai, ir grūti pamanīt kādas būtiskas atšķirības jauniešu starpā. Ļoti jūtīgi ieska- toties atšķirībās, tad vienīgais, ko minēšu, ir divas lietas: AZVV ļoti maz sastapu jauniešu nošķiršanās – *kli- ķēs*, salīdzinājumā ar GVV (Bet to mēdz ietekmēt skolēnu skaits), un otrs – būdams tas, ka austrālieši liekas par kādu mata tiesu rezervētāki nekā amerikāņi. Es arī ievēroju, ka jauniešus sadalot pa darbu grupām, tika panākta zināms *Esprit de Corps*.

IN: *Vai Jūs būtu ar mieru atkal braukt uz Annas Ziedares Vasaras vidusskolu?*

DK: Bez mazākās šaubas! Izcila vadības un skolotāju komanda un super duper jaunieši! Un *Dzintari* – fantastisks īpašums! Un maltītes? Paldies Ingridai un palīgiem par tām!

IN: *Ko Jūs vēlētos teikt, novēlēt laikraksta „Latvietis“ lasītājiem visā pasaulē?*

DK: Kā man cits latviešu mācītājs – mentors bieži atgādināja – uzticēties procesam! Es novēlu cilvēkiem lasīt prieku. Mūsu laika cilvēks pārmērīgi ātri publiski spriež par lietām, par kurām viņš/a nav pietiekami in- formēts/a. Es novēlu katram, kurš dodas ceļā uz LV, baudīt lauku ļaužu sirsnību un izmest likumu pa mazāk apciemotiem novadiem! Mēs esam iepazīnušies ar neparastiem, ļoti interesantiem cilvēkiem, tieši apmetoties lauku viesu namos. Viņi smagi strādā un ļoti nepiespiesti izstāro patiesu viesmīlību!

Pēdējais vēlējums – allaž pārtapt par kaut ko jaunu! Rakstos skan: *Redzi – visu Es daru jaunu!* Man žēl, kad cilvēki ieķeras vienā laikmetā, vadās pēc viena piemēra/šablona un pretojās maiņām. Atzīstos, ka pats arī dažkārt pretojos maiņām, bet atveroties tam, no kā agrāk baidījos, atklāju daudz skaistu mirkļu un nozīmī- gus atzinumus, kas mani padara par prieka pilnu Dieva bērnu!

IN: Liels paldies par interviju un labajiem vēlējumiem!

Intervijas pirmpublicējums laikraksta „Latvietis“ 500. numurā.

Pulkvedis un viņa gars

Nupat bija **6. marts** – Kalpaka piemiņas diena. Tā pagāja gandrīz nepamanīta un faktiski valstiskā mērogā neatzīmēta. Ironiski, ka pat daudziem latviešiem 8. marts, sarkano iedibinātā pseidosvētku diena, izrādījās svarīgāka nekā šī. Bet mums, latviešiem, pašiem taču ir savas svarīgas dienas, ko atzīmēt.

„Jēzus uz to sacīja: „*Tas visu spēj, kas tic.*““ (Mk 9:23)

Moto: „*Viņš bija personificēta uzvara.*“ (Rakstnieks Edvards Virza (1883-1940))

„*Tā tauta, kurai ir savi varoņi un kura tos neaizmirst, nav salaužama.*“ (Uldis Ģermanis)

Ko mēs zinām par viņu?

Kādreiz liela satraukuma brīžos cilvēki mēdz viens otram jautāt: „*Ko Tu zini par mani?*“, ar to likdami saprast, ka viņa iekšējā pasaule slēpj sevī ko nezināmu, bez kā mēs neesam tiesīgi un spējīgi par viņu spriest. Vienīgais, kas tad atliek, ir lūkoties uz viņa darbiem.

Sodien mēs līdzīgu jautājumu varam uzdot par mūsu pirmo virspavēlnieku: „*Ko mēs zinām par viņu?*“ Ne tikai to, ko varam izlasīt literatūras klāstā, bet vairāk to, kas parasti acīm apslēpts – viņa iekšējo pasauli. Vienīgais, pēc kā mēs varam ko nešaubīgi sacīt un mēģināt minēt ar lielāku vai mazāku varbūtības pakāpi, ir viņa darbi, veikums. Darbi, kuri ir rezultāts kādai kolosālai iekšējai dvēselei, gara un gribas piepūlei, kuru nevar izteikt džoulos vai vatos, bet, kas saprasti un apjēgti izraisa cieņu, apbrīnu, sajūsmu un vēlmi līdzināties.

Mēs noteikti vēl nepietiekoši daudz zinām par Oskaru Kalpaku (1882-1919). Vēl daudz darba mūsu vēsturniekiem un māksliniekiem, lai viņa veikto izteiktu dvēseli saviļņojošās rindās, skaņās, krāsās. Bet šobrīd mēs varam ar savu normālu cilvēcisko izteiles spēju mēģināt ieklausīties viņa gājumā un veikumā, lai ne tikai ko vairāk uzzinātu, bet lai no tā sev iegūtu vērtību un jēgu.

Tolaik mums bija vairāki virsnieki ar līdzīgu biogrāfiju kā Kalpakam, bet tikai viens tāds kā viņš. Tikai viens, kas tā prata realizēt Dieva dāvanu būt par varoni un savas tautas militārvadoni.

Iesāksim ar to, ko tad mēs zinām par viņu. Bērībā vēlēties kļūt par ārstu vai mācītāju. Viņa miļākie vārdi no Sv. Rakstiem bija šie Kristus sacītie: „*tas visu spēj, kas tic.*“ Bet **Dievs viņam bija izredzējis citu ceļu – karavīra, virsnieka, savas Dzimtenes atbrīvotāja ceļu.** Ģenerālis Kārlis Goppers (1876-1941) savās atmiņās apraksta viņa virsnieka gaitas un personību. Viņš bijis ne tikai ļoti apzinīgs virsnieks, bet arī atjautīgs un iniciatīvas pilns cilvēks. Jau pēc pirmajām Pirmā pasaules kara kaujām viņa karavīri – jebkura virsnieka rīcības precīzākais kritērijs – sacīja: „*Ar viņu nepazudīsi.*“ Kāds no viņiem, reiz vērojot kā vāci cenšas ieņemt Kalpaka aizstāvētās pozīcijas, ne bez lepnuma īsi sacīja: „*Nesaprot, uz kā uzdūrušies.*“ Citreiz, kad vācieši ar stipru artilērijas uguni bija sašāvuši viņa ložmetēja rotas pozīcijas, tā ka lielākā daļa karavīru bija krituši un daļa no ložmetējiem bojāti, Kalpaks pats metās pie ložmetēja un lika vāciem atkāpties. Pateicoties viņa attapībai un komandiera drosmei, izdevās izglābt no drošas bojā ejas veselu krievu divīziju. Par to viņš saņēma Jura zobenu. Kaujas laikā viņš allaž apstaigāja savus kareivjus, tos uzmundrinot un uzturot viņu cīņas garu. Ģenerālis Kārlis Goppers raksta: „*Kalpaks ne minūti nesēdēja uz vietas, bija redzams te pie viena, te pie otra savas rotas ierakuma un līdzīgi burvim uzturēja pilnīgu kārtību un kaujas gatavību. Viņš viss bija nodevies darbam, viss viena aktivitātē, acīm redzot viņš sevi bija pilnīgi piemirsis [...] Nolikodamies uz viņu šajā dienā, es ne reizi vien atcerējos viņu miera laika stāvoklī, ar vijoli rokā; kā viņš toreiz viss nodevās mūzikas skaņām, tā viņš tagad bija nodevies kaujai.*“¹ Viņš bija dzimis līderis. Kāds kara ārsts reiz Kārlim Gopperam sacīja, ka ir pazīme, pēc kuras viņš atšķirot virsniekus no pasīvām figūrām. Pirmie ir tie, kuri pēc kaujas spēj tikai čukstēt, jo komandās un pavēlēs ir izklieguši balsi. Viņu starpā aizvien bija Kalpaks. Kalpaks bija arī pazemīgs. Kad viņam paziņoja, ka viņš nominēts Jura krustam, viņš esot izbrīnījies jautājis: „*Par ko?*“ „*Viņam jau bija visi apbalvojumi², kādus piešķīra par kaujām, to starpā abas statutu goda zīmes, Jura zobens un Jura ordenis. Tādu virsnieku, kuriem tās bija abas, visā pulkā bija tikai trīs,*“ raksta vēlākais ģenerālis Kārlis Goppers.³

Par tādiem, kas kaujā negūst ievainojumus, mēdz sacīt, ka tie dzimuši laimes kreklīnā. Visu kara laiku Kalpaks pavadīja frontē, jo ne reizi netika nopietni ievainots. Dievs viņu sargāja, jo gatavoja viņu kādam īpašam un lielam uzdevumam. **Viņam vajadzēja īstenot to, pēc kā latvieši bija tiekušies gadsimtiem – iegūt brīvību savai zemei un tautai.** Viņš atgriezās dzimtajā Meirānu pusē un aicināja savējos vienoties cīņā pret bolševikiem, bet tie viņu izsvilpa. Tā arī pie viņa piepildījās Sv. Rakstu patiesība, ka pravietis savās mājās netiek cienīts.

Kādreiz, lasot virspusējus Latvijas brīvvalsts laika rakstus, tā vien šķiet, ka Kalpaks būtu varējis par sevi sacīt līdzīgi Cēzaram: „*Veni, vidi, vici*“ („atnācu, ieraudzīju, uzvarēju“ – latīn.). Viens, ar nelielu saujiņu drosmīgu vīru, uzvarējis vācu un sarkano tūkstošus. Tā nebija. Vēsture ir sarežģītāka nekā populistiskās kara bilžu ainiņas.

Bet bija tā...

Kad 1918.g. beidzās Pirmā pasaules karš, pēc 1918.11.11. Kopmjeņas pamiera un 1919.28.06. Versaļas miera noteikumiem vācu armijai bija jāpaliek Baltijā, lai sargātu to pret krievu bolševismu, kamēr būs izveidojušies šo zemju bruņotie spēki, jo Sabiedrotie negrasījās šeit sūtīt savu karaspēku. Vācu darbību kontrolēja Sabiedroto misijas. Situācija Latvijā nu bija kļuvusi politiski mulsinoša. Nesenie okupanti bija kļuvuši uz brīdi it kā par mūsu sargiem. Bet latvieši nevarēja aizmirst pasaules kara vācu nodarījumus, ne arī gadsimtiem ilgos pāridarījumus pret viņiem. Tāpēc, kad pēc Oktobra apvērsuma Krievijā komunisti *Krievijas tautu tiesību deklarācijas* 1917.15.11. vārdos atzina tautu

¹ Kārlis Goppers. *Krusttēvs Oskars. Atmiņas par draugu pulkvedi Kalpaku.* R., Zelta Ābele, 1939., 72. lpp.

² Sv. Jura ordenis (4. šķira), Sv. Jura zobens „Par drošsirdību”, Sv. Vladimira ord. (4. šķ., ar zobenu un lenti), Sv. Annas ord. (2., 3., un 4. šķ.), Sv. Staņislava ord. (2. un 3. šķ.). 1927. g. (pēc nāves) apbalvots ar Lāčplēša kara ordeņa visām trīs šķirām.

³ Goppers K. *Turpat*, 78. lpp.

brīvu pašnoteikšanos, kas labi sakrita ar ASV prezidenta Vudro Vilsona (1850-1924) 1918.08.01. 14 punktu pēckara tautu pašnoteikšanos programmu, latvji, noguruši no kara šausmām, vietumis ar sajūsmu sagaidīja Padomju armijas iebrukumu Latvijā. Sarkanie latviešu strēlnieki, kurus pulkvedis Jukums Vācietis (1873-1938) 1918.g.13.04. saformēja Latviešu strēlnieku padomju divīzijā, lai notiekošais izskatītos kā pašu latviešu iekšēja lieta, tika uztverti kā savējie, kā atbrīvotāji no vāciešiem un „no muižniecības un kapitālisma verdzības nastas.“ Kāpēc gan sagaidīt no savējiem, no slavenajiem *strelķiem* ko sliktu? Un bolševiki prata solīt sociālu vienlīdzību un tūlītēju dzīves apstākļu uzlabošanu.

Latviešu Pagaidu valdībai nācās darboties vācu okupācijas apstākļos un tāpēc arī ar to sadarboties un pat slēgt ar to tautā nepopulāras vienošanās. Tādēļ vietumis Ulmaņa valdība tika uzskatīta par vācu ielikteniem un tās dibinātais Kalpaka Atsevišķais bataljons par vācu muižnieku aizstāvjiem. Situāciju vēl vairāk sarežģīja fakts, ka bolševiku agitācijas rezultātā sacēlās Rīgas apsardzības latviešu 1. un daļa no 3. rotas, kas vācu vadībai deva labu iemeslu apsūdzēt latviešus Sabiedroto priekšā bolševismā. Līdzīgi tas notika arī Liepājā, kur pēc uzvaras Liepājas domes vēlēšanās LSD-SP atļāva virs domes izkārt tikai sarkano, ne sarkanbaltsarkano karogu. „*To redzēja ne vien isteni reakcionārie Vācijas valdības un baltvāciešu pārstāvji, bet arī britu kara jūrnieki un citi sabiedroto pārstāvji Liepājā. Ar šo sarkano karogu sociāldemokrāti deva lielisku iespēju ģenerālim Rīdigeram fon der Golcam (1865-1946) un baltvāciešiem izvirzīt rietumvalstu priekšā tēzi: ja ne visi latvieši, tad vairākums noteikti ir komunisti, tāpēc Kurzemē nav pieļaujama mobilizācija armijā un latviešu armijas apbruņošana,*“ – tā notikušo vērtē vēsturnieks Visvaldis Lācis.⁴

Vācu nodomi Latvijā nebija nesavtīgi, gluži otrādi. Esošais stāvoklis ļāva tiem atjaunot savas koloniālās ambīcijas un plānot savas Baltijas valsts nodibināšanu. Viņiem izdevās pat 1918.09.11. Liepājā pasludināt savu Latvijas valsti, – vēstures kuriozu, kuru pasaulē neviens vairs līgā neatceras.

Sākotnēji padomju uzbrukums strauji sekmējās, to invāzija apsteidza mūsu nacionālās armijas izveides gaitu un visai drīz Pagaidu valdībai kopā ar vācu karaspēku nācās atkāpties no Rīgas uz Jelgavu un tad uz Liepāju, kur tās rīcībā bija vairs nepilni trīs apriņķi. Skaidrs, ka šādos apstākļos t.s. *reālpolitiski* domājošiem cilvēkiem Latvijas valsts izskatījās kā gaisa pils un tās 650 vīru karaspēks iepretim vācu 11 000 un padomju 5200 vīriem kā avantūra.

Bet drīz vācu armijai pienāca palīdzība, un varēja iesākties pretdarbība. „*Kalpaks un viņā vīri palīdzības pienākšanu no Vācijas apsveica, jo tas varēja nozīmēt drīzu pāriešanu pretuzbrukumā, un, topot brīviem jauniem Latvijas novadiem, vajadzēja pavērties daudz plašākām iespējām mūsu spēku augšanai. Bolševisms bija lielākais ļaunums, kādu varēja iedomāties, kādēļ cīņa pret to bija liekama priekšplānā. No līdzīgiem apsvērumiem mēs vadījāmies arī Otrajā pasaules karā,*“⁵ – tā savā darbā Kalpaka bataljons un Baloža brigāde vēsturisko situāciju apraksta kalpakietis, plkv. Arvids Krīpens.

Viņa dāvana

Cilvēkam ir daudzas Dieva dotas dāvanas. Mākslinieka dotība ir no tik vienkāršām lietām kā krāsām, skaņām, kustībām vai rakstu zīmēm radīt skaistumu. Zinātnieka prasme ir ielūkoties lietu būtībā, atrast to slēptākās un dziļākās sakarības, nosaukt tās vārdos. Un ticības dāvana ir gribas spēka mobilizācija – Dieva dots dvēseles un gara spēks pakļaut sevi augstākiem mērķiem, sasprindzināt sevi, lai pārvarētu grūtības. Vēl vairāk, – cilvēks, kurš ir noticējis Kristus paša sacītajam, ka *tas visu spēj, kas tic*, aizrauj sev līdz arī citus – tik liels nu ir tapis viņa dvēseles un pārliecības spēks!

Kalpakam bija Dieva dāvana šo spēku atraisīt arī savos zēnos. Tas nav pārspilējums. Brīves cīņu fotogrāfijas rāda ne mazumu jauniešu un pat pusaudžu Latvijas armijas rindās, – jaunākajam no Studentu rotas bija tikai 15 gadi. Pulkvedis zināja par ko cīnās, un tādēļ viņš savu pārliecību spēja iedvest arī saviem karavīriem.

Pulkvedis

Pulkvedis – ir pakāpe militārajā hierarhijā, kuras jēdzienu bieži lietojot, aizmirstam vārda sākotnējo jēgu – *pulka vadītājs*. Vadīt daudzus cilvēkus – nozīmē kaut ko vairāk, kā tikai viņus pieskatīt. Vai tikai komandēt? Nē, – arī iedvesmot, organizēt, mobilizēt viņu miesīgos un dvēseles spēkus. Katrs komandieris zina, ka cīņas rezultātu izšķir ne tikai cīnītāju skaits, apgāde un bruņojums. Katrā nopietnā militārā mācības grāmatā ir nodaļa par karavīru morālo stāju un sagatavotību. Ne velti Napoleons ir sacījis, ka apgāde un bruņojums ir tikai ceturtdaļa no vienības kaujas spējas, kamēr trīs ceturtdaļas ir tās morāle.

Tam ir savs nopietns pamats. Cilvēks ir cilvēks, viņš ir radīts kam citam, ne otra savas sugas brāļa nogalēšanai⁶. Pārliecināt kādu, ka nu ir jādodas kaujā, kurā, kā zināms, mēdz ne tikai ievainot, sakropļot uz mūžu, bet arī krist – tas prasa no komandiera patiesu dvēseles spēku. Tas prasa vispirms pašam būt skaidrībā par to, kādēļ tas tiek darīts.

Virsnieka amats šajā ziņā ir nevis grūts, bet pārcilvēcīgs – viņam ir ne tikai jātiek galā ar savām paša cilvēciskajām bailēm, neizlēmību, neziņas stresu, bet arī ar savu sirdsapziņu, kura viņam piestādīs *rēķinu* par ievainotajiem, sakropļotajiem un kritušajiem, kurus viņš sūtīs kaujā.

Kādēļ lai viņam klausītu? Vai tikai militārdisciplīnas dēļ? Zinām, ka ne vienmēr kareivji ir paklausījuši saviem komandieriem, jo, lai cik arī viņi nebūtu apmācīti un pierunāti, tomēr ir brīdis, kad cilvēks palūkojas pāri mundieriem, pakāpēm, uzpleciem un jautā: „*Kādēļ? Par ko man jāmirst? Kāpēc man jāatdod tā sava vienīgā dzīve, kas varbūt vēl nemaz līgā iesākta nav? Kādēļ man varbūt jāatstāj atraitnēs sava sieva un bāriņos savi bērni? Savas mājas bez saimnieka? Kas mani var spiest atdot savu dzīvību? Kas ir tā vērts? Vai mēs uzvarēsim? Vai nestie upuri attaisnosies?*“ Komandieris nav politiķis, viņš nevar izdāļāt solījumus par labāku nākotni.

Lai arī kareivi no komandiera šķir militārpakāpe un kazarmu dresūra, taču ir brīži, kad tas *nestrādā*, kad tikai komandiera morālā autoritāte, viņa personība ir izšķiroša. Ir saglabājies nostāsts, ka pirms kaujas Kalpaks jautājis saviem karavīriem: *Vai ticat?* un pats čukstējis: *Es ticu!* Un viņi kopā atbildējuši: *Mēs ticam!*

⁴ Visvaldis Lācis. *Latviešu zemes un tautas vēsture*, 1. sēj., R., Vieda, 2001., 206.- 207. lpp.

⁵ *Arvids Krīpens Kalpaka bataljons un Baloža brigāde*, Belmore, Mintis P.T.Y., 1963., 82.-83. lpp.

⁶ Militārpsihologs pl-tln. Deivs Grossmans (*Dave Grossman*) savā pētījumā *On Killing, The Psychological Cost of Learning to Kill in War and Society*, New York, Back Bay Books, 1996., secina, ka “pastāv spēcīgs iekšējs cilvēka pretestības mehānisms nenogalināt savas sugas piederīgos ..” xxix lpp., un: “visā vēsturē cilvēku lielākā daļa kaujas laukā tiecās nenogalināt pretinieku, pat par savu vai savu biedru dzīvības cenu.” lpp. 4

Lūk tas ir ieskats viņa dvēselē! Tas pasaka par viņu daudz vairāk, kā militārkarjeras apraksts un iespaidīgs apbalvojumu saraksts. Apustulis saka: „*Jo mēs dzīvojam ticībā, ne skatīšanā (2. Kor 5:7), jo ticība ir nevis akla lētticība, bet gan garīgā redze. Redze, kas jau skata uzvaru un tāpēc var būt pārliciecināta. Jo ticība ir stipra pašlaušanās uz to, kas cerams, pārliciecināta par neredzamām lietām.*“ (Eb 11, 1)

Tā Kalpakam īpaši bija vajadzīga, kad viņam kā komandierim nācās savu pirmo pavēli dot nevis doties uzbrukumā, bet atkāpties no Rīgas. Viņš netika pavadīts ar līdzjūtību un simpātijām, bet ar lamām, zaimiem un nievām, jo latviļi vēl neticēja savas valsts iespējamībai. Notiekošais daudziem šķita viņu tautiešu droša vešana nāvē kādas avantūras dēļ. Bet Kalpaks zināja par ko viņš un viņa bataljons cinās. Viņš nebija daiļrunīgs, bet viņa vēstulē lasām: „*Pagaīdu valdību mēs aizstāvēsim līdz pēdējai asins pili.*“

Jau pirmā kauja pie Lielauces 1919.g.16.01. pret pretinieka pārspēku⁷ nesa uzvaru. Tā atnesa arī ko vairāk. Parasti aizmugure ir tā, kas nosaka karaspēka stāvokli frontē. Šoreiz notika otrādi. Kalpaka uzvara sapurināja depresijā un bezpalīdzības apziņā iegrimušo valdību Liepājā un tautā atmodās cerība.

Sai uzvarai sekoja citas. Kalpakieši par savu komandieri izsacījās lakoniski: „*Ar viņu mēs uzvarēsim.*“ Un tā arī notika.

Bet pats Virspavēlnieks pēdīgo uzvaru neredzēja. Kļūmīgā (?) apšaudē ar vācu vienību pie *Airitēm* 1919.06.03. viņš krita.

Kādēļ viņš mums tika dots?

Nav grūti atbildēt uz šo jautājumu: „**Kādēļ mums tika dots Oskars Kalpaks?**“ – lai dibinātu Latvijas armiju un sāktu Latvijas atbrīvošanu. Mums vajadzēja kādu, kas bezcerīgā situācijā veiktu neiespējamo! Viņā ne tikai iemiesojās milzīga personiska gribēšana un uzvaras spēja, bet vēl vairāk – **visas mūsu tautas gadsimtiem ilgās vēlmes pēc brīvības.** Ideoloģiskā ziņā Kalpaks ar personīgo priekšzīmi bija ievērojami veicinājis Latvijas valsts ideju, salauzis vienaldzību un latviešu tauta lielā pašļāvībā sāka raudzīties uz savu dēlu varoņdarbiem ar Latvijas brīvību kā cīņas mērķi,⁸ sacīja viņa cīņu biedrs Arvids Krīpens.

Mēdz sacīt, ka dzīvē vajag uzstādīt lielus mērķus. **Kalpakam tas bija liels, ļoti liels – vārda visburtiskākā nozīmē tik liels kā Latvija, kā BRĪVA LATVIJA!** Un neparasts – toreiz neiedomājams, gandrīz nereāls, bet, kas **reiz piepildīts, tapa par ābeci pēcnācējiem.** Liels sasniegums ir tas, kas pēc tam ir iemantojams arī citiem. Un šoreiz tas ir liels, ļoti liels – **brīva Latvija. Sava, mūsu Latvija. Latvijas valsts.** Mums tā ir jau pašsaprotamība, **mūsu tautas esības ābeces patiesība: ja ir latviešu tauta, tad ir arī Latvijas valsts!** Bet toreiz tas bija kas jauns, kam ir gandrīz neiespējami atrast salīdzinājumu.

Lai mums tā būtu ābece ikdienas lietošanai, kādiem to vajadzēja uzrakstīt ar savām un savu pretinieku asinīm. Kādiem vajadzēja lielu uzdriktēšanos to ne tikai sapņot, pateikt vārdos, noformulēt diplomātiskos dokumentos, bet arī iet cīnīties un krist. Vajadzēja atdot sevi – savu veselību, jaunību, un pat dzīvību par to, ko pats varbūt neredzēs, nebaudīs, nesaņems.

Un mēs pratām novērtēt viņu – mūsu Pulkvedi. „*Pulkvedis Kalpaks un viņa vīri pirmie pacēla Latvijas sarkanbalsarkano brīvības karogu, guva pirmās uzvaras, lika drošu pamatu mūsu topošajai armijai – tā ir Kalpaka un viņa bataljona vēsturiskā misija. Uzvara, kura Latvijas brīvības kara noslēgumā nāca, bija pulkveža Kalpaka gara uzvara,*“ sacīja viņa līdzgaitnieks Krīpens.⁹

Cilvēkus, tautas un valstis apvieno tādi svarīgi simboli kā valsts karogs, tās himna, ģerbonis, un valoda. Bet līdzās tiem ir vēl kāds nozīmīgs simbols, proti, – varoņi. Mums tāds ir pulkvedis Oskars Kalpaks, kurš no sava pulka vienotāja ir nu kļuvis par mūsu tautas un valsts vienotības simbolu.

Kādēļ viņš tika ņemts?

Šis ir grūts, ļoti grūts jautājums. Ja mēs atzīstam, ka „*viņa gara potenciāls bija tik milzīgs, ka isā laikā (1919.05.01. – 06.03.1919.), komandējot tikai dažus simtus vīru, tas būtiski ietekmēja mūsu valsts un tautas tālāko likteni*“¹⁰, tad pašsaprotams ir sašutuma pilnais jautājums: „*Kādēļ tādām cilvēkam vajadzēja aiziet tik ātri? Viņš taču būtu varējis veikt vēl milzu lietas Latvijas labā!*“ Šis jautājums, šķiet, ir mērķēts paša Dieva visticamīgumā. Kalpaks būtu varējis darīt, gūt uzvaras utt. Viņš, viņš...

Bet mēs? Ja viņš nebūtu aizsaukts tik ātri, mums pašiem tad nevajadzētu pūlēties, mēs varētu tikai raudzīties kā viņš – varonis – veic milzu lietas; mēs, protams, arvien uzgavilētu viņam.

Atbilde ir īsa – **Kalpaks tika dots tādēļ, lai mēs taptu par kalpakiešiem. Kalpaks tika ņemts tādēļ, lai mēs nestu tālāk viņa garu – savas tautas un valsts brīvības, varonības un uzvaras garu.**

„*Gribas ticēt un esmu pat pārliciecināts, ka pulkveža Kalpaka un viņa vīru cēlie piemēri tiks iedegties viena otra jaunieša, varbūt pat daudzu, sirdīm karstā kvēlē – kļūt kalpakiešu cienīgiem pēcnācējiem, kļūt par jauniem kalpakiešiem,*“¹¹ secināja viņa cīņu biedrs Krīpens.

Ko iemācīsimies?

Kalpaks ir mūsu valsts militārvaronības redzamākā un pelnīti ievērotākā sākotne. **Tik ilgi, kamēr gribēsim būt savas valsts apzinīgi pilsoņi, mums būs svarīgs arī Kalpaks, viņa veikums.** Kādi grasās uzslīet Rīgā Pēterim I un Barklajam de Tolli pieminekļus. Tos mums nevajag. Tie nav mūsējie. Viņi mums nav neko labu atnesuši. Mums vajag

⁷ Kalpaka bataljona Virsnieku un Cēsu rotas cīnījās pret 2. Padomju Latvijas strēlnieku pulka 1. bataljonu un tam pakļauto eskadronu.

⁸ Krīpens, Turpat, 103. lpp.

⁹ Krīpens A. Turpat, 118. lpp.

¹⁰ Priekšvārds *atkārtotam izdevumam*/ Virza E. Pirmais Latvijas Nacionālo Karaspēku Virspavēlnieks Pulkvedis Oskars Kalpaks. Kalpaka pieminekļa komiteja Meirānos un Savienība „Pulkveža Kalpaka bataljons”, Madona.

¹¹ Krīpens A. Turpat, 6. lpp.

Kalpaka pieminekli – kā ikdienas atgādinājumu par viņa devumu un par to, no kurienes mēs paši esam nākuši. Un kā pretindi pret pašu glēvumu.

Edvards Virza retoriski jautāja: „*Ko tad Kalpaks nostādīja pretī lielniecisma idejai un caur ko viņš uzvarēja? Tā nacionālā ideja, ar saviem nedaudziem piekritējiem un uzvarēja viņš ne tik daudz ar ložu metējiem un lielgabaliem, kā ar savu pārliecības spēku un savu gara stratēģiju.*”¹² Un tieši beidzamais ir svarīgs, proti, par gara stratēģiju. Viņa gadījumā tā bija **pārliecība par savu nacionālu valsti**, par Latviju, nevis par kādas absurdas un utopiskas idejas veidojumu, kas pretendē uz visaptverošu un augstāko patiesību visiem, bet faktiski izrādās par gluži parastu lielvalstu ideoloģijas ietēru maiņu.

Mūsu vēsturē tas ir atkārtoties vairākkārt; ja lētticīgi pakļaujamies lielvalstu universālistiskām ideoloģijām (kas it nemaz nav tik nesavtīgas, kā tās cenšas sevi pasniegt), sevi atstājot novārtā, tad beigu beigās citi mūs uzrīda vienu otram. Kalpaka pirmā kauja 1919.15.01. pie Lielaucē diemžēl bija pret 2. Latviešu strēlnieku padomju pulka 1. bataljonu. Kā nekad šodien ir svarīgs mūsu izcilā vēsturnieka Dr. Ulda Ģērmaņa sacītais: „*Latviešiem jāiemācās visas lietas un norises izvērtēt no latviešu un nevis svešo gudro kungu viedokļa. Mēs nedrīkstam ļaut sevi bīdīt un manipulēt svešām varām – pirmajā vietā allaž stādāmas latviešu un Latvijas intereses.*”¹³ Toreiz boļševisms bija universālistiskā ideoloģija, kuras vārdā latviešiem prasīja atteikties no savas nacionālās pašapziņas, šodien par tādu kļūst globālisms.

Ja mēs pieminam Kalpaku un vēlamies no viņa mācīties, aizgūt viņa garu, tad mums jājautā pēc viņa spēka avota. „*Viena no Kalpaka visraksturīgākajām īpašībām bija viņa dziļā reliģiozitāte. Aiziedams no tēva mājas, viņš to bija paņēmis sev līdz kā vislielāko mantojumu. Tas viņu noveda pie lielas bezbailības un tur, kur citi iztrūcinājās un drebēja, viņš gāja droši, nekur nezaudēdams savu aukstasinību. Tā ir neatsverama īpašība kareivim. Tā nu izskaidrojas viņa pārdrošā darbība kaujas laukos.*”¹⁴ Ne velti viņam vistuvākā rinda no Sv. Rakstiem bija Kristus paša sacītie vārdi: „*tas visu spēj, kas tic.*”

Kalpaka dzimtajās mājās mēs šodien varam redzēt teicami iekoptu piemiņas vietu, kas ne tikai parāda viņa vīrišķību, bet vēl vairāk – uzskatāmi atklāj viņa garīgā spēka avotu – Dievu. Šo vietu vajadzētu kaut reizi mūžā apmeklēt katram latvietim.

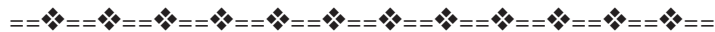
Bet uz Brīvības pieminekļa līdzās Tēvzemes un Brīvības vārdiem mēs esam aizmirsuši pievienot Tā vārdu, kurš mums tās dāvājis. Kāpēc mēs izlaižam no vēra to, kas ne tikai Kalpakam, bet pēdējā konsekvencē arī visai mūsu tautai ir tik svarīgs? To, kas viņu, un ne tikai viņu! – padarīja par mūsu tautas dižu cilvēku? Ja tas deva tik daudz viņam, tad taču arī mums! Ja viņa Pēstītāja vārdi sniedza spēku un drosmi viņam, tad arī mums!

Mācītājs Guntis Kalme

¹² Virza E. *Pirmais Latvijas Nacionālo Karaspēku Virspavēlnieks Pulkvedis Oskars Kalpaks*. Madona, Kalpaka pieminekļa komiteja Meirānos un Savienība “Pulkveža Kalpaka bataljons”, 66. lpp.

¹³ Ģermanis U. *Mosties, celies, strādā! 99+1 domu grauds*, Stokholma, Memento, 1998., 26., 27.

¹⁴ Virza E. *Turpat*, 22. lpp.

NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA PIEDĀVA:

Izglītojoša vietne par reformāciju un Mārtiņu Luteru

No šī gada februāra Latvijas Nacionālā bibliotēka (LNB) ikvienam interesentam piedāvāja izglītojošu vietni www.luters.lv – LNB veidotās valsts simtgades programmas izstādes *Luters. Pagriezieni* (1.11.2017 – 4.02.2018) digitālo stāstu versiju par vēlo viduslaiku dievbijību, Martina Lutera (1483–1546) cīņu pret indulgencēm un konfliktu ar Romas katoļu baznīcu, viņa mācības izplatīšanos un veidu, kādā Lutera reformācija veicināja rakstītās latviešu valodas attīstību. Mājaslapa būs pieejama līdz 2020. gada sākumam.

Mājaslapa pieejami video stāsti piecās sadaļās: *Pirms Lutera. Dievbijība vēlajos viduslaikos; Lutera nostājas pret; Lutera vēsts izplatās; Lutera dziesmas; Bībele un Lutera*. Vietne ir ērti lietojama dažāda veida ierīcēs – datoros, mobilajos telefonos, kā arī planšetdatoros. Tās saturs tulkots arī angļu un vācu valodās.

M. Lutera 1517. gadā Vitenbergā publikotās 95 tēzes un to aizsāktā reformācija pārveidoja Eiropu. Lutera idejas izmainīja ne tikai cilvēka un Dieva attiecības, bet arī laicīgo dzīvi, radot pasauli, kurā grēkam ir mazāka nozīme nekā žēlastībai, bet vārdam – būtiskāka vērtība nekā tradīcijai. Luteriskais spēcīgi ietekmēja arī Livonijas (šodienas Latvijas un Igaunijas) kultūru, veicinot latviešu un igauņu rakstu valodu un tekstu kultūru rašanos pirmajās reformācijas desmitgadēs un ietekmējot turpmāko attīstību vairāku gadsimtu garumā.

Mājaslapas izstrādātājs: *Cube*.

Mājaslapa tapusi Latvijas valsts simtgades programmas ietvaros, atbalsta Vācijas Federatīvās Republikas Ārlietu ministrija.

Augusts Zilberts

Sabiedrisko attiecību vadītājs

Latvijas Nacionālā bibliotēka

Augsti godājamam Latvijas Valsts prezidentam Raimondam Vējoņa kungam
Ļoti cienījamai Saeimas priekšsēdētājai Inārai Mūrnieces kundzei un Latvijas Republikas Saeimai
Augsti godājamam Ministru prezidentam Mārim Kučinska kungam

ATKLĀTA VĒSTULE PAR IECERĒTAJIEM GROZĪJUMIEM LATVIJAS EVANĢĒLISKI LUTERISKĀS BAZNĪCAS LIKUMĀ

Augsti godājamais Valsts prezidenta kungs,
ļoti cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze,
augsti godājamais Ministru prezidenta kungs,
godātie Saeimas deputāti,

Pasaules Brīvo latviešu apvienība (PBLA) vēlas paust ārzemēs dzīvojošās latviešu sabiedrības viedokli par iecerētajiem grozījumiem Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas likumā, kas 19. aprīlī ar Saeimas balsojumu nodoti izskatīšanai Saeimas komisijās.

Latviešu evaņģēliski luteriskā baznīca ārpus Latvijas (LELBĀL) daudzus gadu desmitus bijusi un joprojām ir mūsu tautas garīgā vienotāja trimdā un ārzemēs. Pēc neatkarības atjaunošanas 1991. gadā gan Latvijas evaņģēliski luteriskā baznīca (LELB), gan LELBĀL – abas vēsturiski un juridiski – bija pirmskara Latvijas brīvvalsts ev. lut. baznīcas tiesību pārmantotājas. Jau 1991. gadā abas baznīcas vienojās virzīties uz vienu apvienotu latviešu luterisko Baznīcu, bet realitātē ļoti zināmu teoloģisko domstarpību dēļ (piemēram, sieviešu ordinēšanas jautājumos) šī apvienošanās diemžēl nav notikusi.

PBLA pilnībā nav pieņemami šobrīd iecerētie grozījumi Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas likumā, jo tie tiek izstrādāti priekšvēlēšanu gaisotnē, sarunās un likumprojekta izstrādē, nepieaicinot otru pusi – LELBĀL, turklāt likuma grozījumu preambulā paredzot LELB būt vienīgajai pirmskara Latvijas brīvvalsts ev. lut. baznīcas tiesību pārmantotājai, kā arī nepamatoti ierobežojot LELB draudžu pašnoteikšanās tiesības, izvēloties savu Baznīcas piederību (LELB vai LELBĀL).

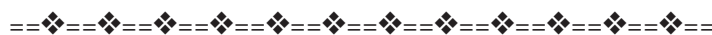
Ar šādiem likuma grozījumiem Saeima nevajadzīgi iejauktos abu latviešu evaņģēliski luterisko baznīcu iekšējās attiecībās, pilnīgi nepamatoti vienu no viņām valstiski pasludinot par likumīgu un ekskluzīvu pareizi, un tā vēl vairāk padziļinot eksistējošo domstarpību plaису, un raisot arī plašāku neizpratni un sarūgtinājumu ārzemju latviešu sabiedrībā.

Ar patiesu cieņu –

Kristīne Saulīte,

PBLA priekšsēde

2018. gada 20. aprīlī

18. novembrī plkst. 11.00 Sv. Krusta baznīcā

**Latvijas Republikas Proklamēšanas dienas
DIEVKALPOJUMS**